

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Кафедра терапії, реабілітації та морфології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Основи терапії і реабілітації поранених
військовослужбовців та членів їх сімей.**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітня програма «Фізична терапія»

Спеціальність І7 Терапія та реабілітація

Галузь знань І7 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні
кафедри терапії, реабілітації
та морфології
Протокол № 01 від “27”
серпня 2025 р.

Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи терапії і реабілітації поранених військовослужбовців та членів їх сімей.
Викладач	Лапковський Е.Й.
Контактний телефон викладача	+380667257241
E-mail викладача	Eduard.lapkovskiy@cnu.edu.ua
Освітня програма	Фізична терапія
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС 90 год.
Спеціальність	I7 Терапія та реабілітація
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультація, відпрацювання н\б та негативних оцінок	Четвер 16.30-18.00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи терапії і реабілітації поранених військовослужбовців та членів їх сімей.» є вибірковою компонентом ОП «Фізична терапія» на другому (магістерському) освітньому рівні. Сьогодні в українському суспільстві залишається актуальною тема повернення учасників бойових дій, військовослужбовців до життя після участі у бойових діях шляхом реабілітації. Лікування і реабілітація поранених військовослужбовців на сьогодні є гострою проблемою, яка вирішується на державному рівні. Існує цілий ряд нормативних документів, що регламентує надання медичної та реабілітаційної допомоги пораненим на різних етапах і рівнях медичних установ. Сім'ї поранених військовослужбовців отримують допомогу як цивільні особи. У комплексі реабілітаційних заходів є первинна і віддалена реабілітація, протезування і ортезування і, обов'язково, психологічна допомога. Пропонована навчальна дисципліна покликана пояснити здобувачам схеми надання допомоги, можливості і принципи роботи з цією категорією пацієнтів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у здобувачів загальних та спеціальних компетентностей згідно до Стандарту освіти. Дисципліна спрямована на набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетентностей) аналізувати стан і потреби поранених та членів їх сімей, оцінювати можливості терапії та реабілітації, підбирати відповідні фізичні вправи і технічні засоби на основі Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.

Завдання дисципліни:

- вивчити основні нормативні документи, що регламентують роботу фізичних терапевтів з пораненими військовослужбовцями та членами їх сімей.
- вивчити види травм та ранню реабілітацію при них; механізми ураження при травмах війни;
- надати знання про методи терапії і реабілітації на різних етапах допомоги;
- роз'яснити здобувачам принципи психологічної допомоги пораненим та членам їх сімей;
- вивчити категорії технічних засобів для покращення функцій уражених частин тіла
- особливості, принципи та правила підбору технічних засобів;
- пояснити необхідність дотримання стандартів допомоги в умовах війни.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

К. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації компетентності спеціальності функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

Програмні результати навчання(ПРН):

СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СКфт 06. Здатність провадити наукову діяльність у сфері фізичної терапії

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		12 год	
Семінарські заняття/практичні, лабораторні		18 год	
Самостійна робота		60 год	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
2	Терапія та реабілітація	2	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Нормативні документи щодо надання медичної та реабілітаційної допомоги пораненим та членам їх сімей. Стандарти надання реабілітаційних послуг.	2	2	10
2. Характеристики травм війни (вибухові травми, кульові поранення, хімічні та радіаційні опіки). Механізми ураження при різних видах травм.	2	4	10
3. Фізична терапія болю. Фізична терапія при переломах.	2	2	10
4. Фізична терапія при ампутаціях кінцівок. Фізична терапія при травмах м'яких тканин	2	2	10
5. Фізична терапія при набутій травмі головного мозку Фізична терапія при ураженні периферичних нервів	2	4	10
6. Фізична терапія при політравмі. Психологічна підтримка військовослужбовців та членів їх сіме..	2	4	10
ЗАГАЛОМ	12	18	60

5. Система оцінювання навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів		
	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	задовільно
	50 – 59	E	
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, на занятті та проєктних робіт або ситуаційних задач. Терміни написання: денна форма – на занятті		
Практичні заняття	100 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 50 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді)		
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік Форма складання: очна		

6. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf .
-----------------	---

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf . Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf .

7. Рекомендована література

Базова

1. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В.М.Сокрута. – Львів, 2021. – 480 с.
2. Кашуба В.О. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень: монографія / В.О. Кашуба, Ю.А. Попадюха. К.: Центр учбової літератури, 2018. 768 с.
3. Пастухова В.А. Анатомія опорно-рухового апарату: навчальний посібник для самостійної роботи ст-ів / В.А. Пастухова, Я.В. Зіневич. 2-е видання. К.: Олімпійська література, 2018. 152 с.
4. Застосування роботизованих систем в реабілітації хворих з нейро-ортопедичною патологією: практичний посібник / А. Д. Салєєва та ін. Харків: УкрНДПротезування, 2020. 70 с

5. Застосування об'єктивних методів дослідження функціональних можливостей пацієнтів та ефективності реабілітаційних заходів у реабілітаційній практиці, у тому числі з застосуванням роботизованих систем та іншого інноваційного обладнання: методичні рекомендації 03191680.098. А.Д. Салєєвата ін. Харків: УкрНДІпротезування, 2020. 70 с.
6. Реабілітація українських військових та ветеранів: досвід долання несистемності. Дослідження – Київ, серпень 2024. – 116 с.
7. Оцінка результатів протезування і ортезування: методичні рекомендації / А.Д.Салєєва та ін. Харків: УкрНДІпротезування, 2012. 143 с.

Додаткова

2. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: навч. посібник / А.С. Вовканич. – Львів ЛДУФК, 2013. – 184 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.: Олімпійська література, 2005. – 471 с.
4. Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль / А.М. Порада, О.В. Порада-К.: Медицина, 2011. – 295 с.
5. Шаповалова В.А., Коршак В.М. та ін. Спортивна медицина та фізична реабілітація / В.А. Шаповалова, В.М. Коршак. – Київ.: Медицина, 2008. – 248 с.
6. Вакуленко Л.О. Основи медичної і соціальної реабілітації в медсестринстві / За заг. Ред. Л.О.Вакуленко.- Тернопіль: Укрмедкнига, 2018. – 443 с.

Едуард Лапковський